

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРАЛІГІ

ҚАЙНАР АКАДЕМИЯСЫ

ЖЫЛ
175
ЛЕТ

Ұлы ақын, философ, аудармашы, композитор,
қоғам қайраткері Абай Құнанбайұлының
175 жылдығына арналған

**«АБАЙ МҰРАСЫ ӘЛЕМДІК РУХАНИЯТ
КЕҢІСТІГІНДЕ»**

атты халықаралық ғылыми-практикалық
конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

4 мамыр 2020 ж.

Алматы, 2020

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҚАЙНАР АКАДЕМИЯСЫ**

ТІЛДЕР ЖӘНЕ ЖУРНАЛИСТИКА КАФЕДРАСЫ

**Ұлы ақын, философ, аудармашы, композитор, қоғам қайраткері
Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған
«АБАЙ МҰРАСЫ ӘЛЕМДІК РУХАНИЯТ КЕҢІСТІГІНДЕ» атты
халықаралық ғылыми-практикалық онлайн
КОНФЕРЕНЦИЯ
4 мамыр 2020 ж.**

**Международная научно-практическая онлайн конференция
«НАСЛЕДИЕ АБАЯ В МИРОВОМ ДУХОВНОМ ПРОСТРАНСТВЕ»,
посвященная 175-летию великого поэта, философа, переводчика, композитора,
общественного деятеля Абая Кунанбаева
4 мая 2020 г.**

**International scientific and practical online conference
«ABAY'S HERITAGE FOR THE SPIRITUAL WORLD»,
dedicated to the 175th anniversary of the great poet, philosopher, translator, composer
and public leader - Abay Kunanbayev
May 4, 2020**

Алматы, 2020

УДК 821.512.122.0
ББК 83.3 (5 Каз)
Ұ 46

*Баспаға Қайнар академиясы Ғылыми кеңесі шешімімен
(26.05.2020 ж. хаттама №10/54) ұсынылды*

Бас редактор:

Омаров Е.С. – академик, Қайнар академиясының ректоры

Жауапты редактор:

Саметова Ф.Т. – ф.ғ.к., тілдер және журналистика кафедрасының профессоры

Редакциялық алқа мүшелері:

Мұхаметқалиева Г.О. – ф.ғ.к., профессор, тілдер және журналистика кафедрасының меңгерушісі

Балтабаева Г.С. – ф.ғ.д., тілдер және журналистика кафедрасының профессоры

Муктарова Э.С. – п.ғ.к., тілдер және журналистика кафедрасының профессоры

Болсынбаева А. – ф.ғ.к., тілдер және журналистика кафедрасының доценті

Ұ-46 Ұлы ақын, философ, аудармашы, композитор, қоғам қайраткері Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған «Абай мұрасы әлемдік руханият кеңістігінде» атты халықаралық ғылыми-практикалық онлайн конференция материалдары (4 мамыр 2020ж.) = «Наследие Абая в мировом духовном пространстве» Материалы международной научно-практической онлайн конференции, посвященной 175-летию великого поэта, философа, переводчика, композитора, общественного деятеля Абая Кунанбаева (4 мая 2020 г.) – Алматы: Қайнар академиясы, 2020. – 230 б.

ISBN 978-601-212-077-6

Жинаққа халықаралық ғылыми-практикалық онлайн конференция материалдары енгізілген. Мақалалар түпнұсқада ұсынылған. Ғылыми ақпараттың дәлдігі үшін авторлар жауапты.

УДК 821.512.122.0
ББК 83.3 (5 Каз)

DEVELOPMENT OF INDEPENDENT CREATIVE ACTIVITY IN THE TEACHING PROCESS

**Atabayeva G.K. magister of social sciences,
Dzunussova A.T., senior teacher
Al-Farabi Kazakh National University**

At present time it is very important to master English language very well. There are a lot of methods of teaching it. English as one of the means of a dialogue and knowledge around the world takes a special place in the system of modern education owing to the social, informative and developing functions. We would like to pay a special attention to the development of independent creative activity at foreign language lessons. The aspiration to carry out the tasks demanding display great intellect, imagination, desire to get knowledge, dream; - here are necessary conditions of occurrence of a great interest in subjects. Independent work is considered to be the specific form of the school pupils' educational activity characterizing by all its features. As a matter of fact, it is the form of self-education connected with educational activity of the pupil in a class. The concept of independent pupil's work of modern didactics is sure to correspond with the organizing a teacher's role. Various kinds of individual and collective student's activity mean independent work.

Keywords: independent work, creative activity, teaching process, self-organizing, training, lesson performance, self-checking

Ағылшын тілін еркін меңгеру өте маңызды. Мұны үйретудің көптеген әдістері бар. Әлемдегі диалог пен білімнің бір түрі ретінде ағылшын тілі әлеуметтік, когнитивтік және даму функцияларына байланысты заманауи білім беру жүйесінде ерекше орын алады. Шет тілдеріндегі сабақтарда өзіндік шығармашылық белсенділікті дамытуға ерекше назар аударғымыз келеді. Жоғары интеллект, қиял, білім алуға, арманға ұмтылуды талап ететін тапсырмаларды орындауға деген ықылас; - мұнда тақырыптарға үлкен қызығушылық тудыру үшін қажетті жағдайлар жасалған.

Тәуелсіз жұмыс барлық ерекшеліктерімен ерекшеленетін оқушылардың оқу жұмысының нақты түрі болып табылады. Шындығында, бұл сыныпта студенттің білім беру қызметімен байланысты өзін-өзі тәрбиелеудің бір түрі. Қазіргі заманғы дидактиканың өзіндік студенттік жұмысының тұжырымдамасы міндетті түрде мұғалімнің ролін ұйымдастыруға сәйкес келуі керек. Жеке және ұжымдық студенттік іс-әрекеттің әртүрлі түрлері дербес жұмыс дегенді білдіреді.

Түйін сөздер: өзіндік жұмыс, шығармашылық қызмет, оқу үдерісі, өзін-өзі ұйымдастыру, оқыту, сабақты орындау, өзін-өзі бақылау

В настоящее время очень важно очень хорошо владеть английским языком. Есть много методов обучения этому. Английский язык как одно из средств диалога и знаний во всем мире занимает особое место в системе современного образования благодаря социальным, познавательным и развивающим функциям. Мы хотели бы обратить особое внимание на развитие самостоятельной творческой деятельности на уроках иностранного языка. Стремление выполнять задачи, требующие проявления высокого интеллекта, воображения, желания получать знания, мечтать; - здесь необходимы условия возникновения большого интереса к предметам. Самостоятельная работа считается специфической формой учебной деятельности студентов, характеризующейся всеми ее особенностями. По сути, это форма самообразования, связанная с учебной деятельностью студента в аудитории. Концепция самостоятельной ученической работы современной дидактики обязательно должна соответствовать организации роли учителя. Различные виды индивидуальной и коллективной деятельности студента означают самостоятельную работу.

Ключевые слова: самостоятельная работа, творческая деятельность, учебный процесс, самоорганизация, обучение, выполнение урока, самоконтроль

Teaching a foreign language is connected with the development both thinking and emotions and other spheres of a person. Importance and necessity of including of motivational and emotional spheres of a person of a pupil is underlined in the methodical literature of last years on teaching foreign languages. Mastering of the language in artificial conditions that is out of the surroundings where it is spoken demands creation of the imagined situations, being able to stimulate a communication in the language. Process of studying a foreign language promotes the formation of creative independence as there is a possibility of using creative tasks and exercises within the limits of the given subject which demands independent work from pupils. They are taught to use a language material for expression of their thoughts in a dialogical and monologic speech. We shall deal with the studying of methods and ways of development of practical skills in higher education which also promotes the formation and development of intellectual abilities among pupils that will raise the efficiency of teaching and educational process.

Teaching English can and should provide the achievement of practical, educational and developing aims. Besides, the practical purpose theleading. The other purposes are reached in the course of mastering English in the conditions of pupils' active informative of power of apprehension and activity. Pedagogic, guiding and synthesizing these aspects, defines vision of a problem from its specific point of view.

I would like to pay a special attention to the development of independent creative activity in the teaching process. Teaching of independent activity at foreign language lessons. The aspiration to carry out the tasks demanding display great intellect, imagination, desire to get knowledge, dream, - here are necessary conditions of occurrence of a great interest in subjects. Independent work is considered to be the specific form of the school pupils' educational activity characterizing by all its features. As a matter of fact, it is the form of self-education connected with educational activity of

the pupil in a class. The concept of independent pupil's work of modern didactics is sure to correspond with the organizing a teacher's role.

Various kinds of individual and collective pupil's activity mean independent work. They are carried out by them in class and extra activity at home according to the tasks without direct teacher's participation. Learning a foreign language at home and somewhere else out of class, assumes as a basis of consideration of independent pupils' activity. It represents various kinds of activity with education and bringing up of the pupil's character himself, his independent work should be realized as free for choice, internally motivated activity. It assumes performance by the pupil of number of actions entering into it, the comprehension of the purpose of the activity, acceptance of an educational problem, giving a personal sense to it, submission of other interests to performance of this problem and forms of employment of the pupil, self-organizing in the distribution of educational actions in time, self-checking in the course of performance and some other actions.

Mastering a foreign language is connected with the formation of pupils' pronunciation, lexical, grammatical, spelling and other skills. This is the basis of abilities to understand oral speech, to improve speaking, reading and writing. As far as it is known, skills are developed only during regular performance of certain actions of a teaching material, i.e. such actions which allow to listen, say, read and write repeatedly in studied language. Oral speech and first of all speaking practice is carried out directly in the presence of the interlocutors which role at school is carried out by the teacher and schoolmates. However teaching speaking is supposed to have certain stages for which independent work is the most adequate form.

It is also necessary to include certain links of work on a language material in independent work – acquaintance to it and partially training in its usage. As to reading, this kind of activity is made by the reader mainly alone with itself; hence, independent work quite corresponds to it. Attentive listening to English speech takes place now not only in a class, without preparation, in the presence of the teacher, from its voice or in phone record, but there are also audio texts for independent pupils' work, and this form of work is quite applicable to the given kind of speech activity. Training of writing also assumes certain stages. Speaking of independent work and pupils' work in a class the first one is of more significance.

The lesson-performance is effective and productive mode of study. Usage of works of art of the foreign literature at foreign language lessons improves pupils' pronunciation skills, provides creation of communicative, informative and aesthetic motivation. Performance preparation is a creative work which promotes the development of skills of children's language dialogue and disclosing of their individual creative abilities.

Such kind of work stirs up pupils' cogitative and speech activity, develops their interest to the literature, serves the best mastering of culture of the country of studied language, and also extends of language. Thus there is a process of storing of vocabulary. At the same time formation of the school children's vocabulary leads to the so-called passive-potential vocabulary. It is important that pupils are satisfied with such kind of work.

At the English lessons students analyze the selected problem, defend their position. Students should be able to estimate the read works critically, to state thoughts in written form according to the put problem, to learn to defend their point of view and to make their own decision in an understanding way in a class. Such form of a lesson develops mental pupils' functions, logic and analytical thinking and that is important, ability to think in a foreign language.

The lesson in the form of a musical play promotes development socio-cultural competence and acquaintance with the cultures of the English-speaking countries. Methodical advantages of song

creativity in teaching a foreign language are obvious. It promotes aesthetic and moral education of schoolchildren, opens creative abilities of each pupil more fully. Thanks to musical singing at a lesson the favorable psychological climate is created, the weariness decreases, language activity is stirred up. In many cases' it serves also as a discharge reducing pressure and restore pupils' working capacity.

Recently the method of projects gets more and more supporters. It is directed to develop child's active independent thinking and to teach him to remember and reproduce knowledge which is given to him by school, and to be able to put them into practice.

The design technique at work differs by a co-operative character on the project. Activity carried out is creative in its essence and focused on the person of the pupil. It assumes a high level of individual and collective responsibility for performance of each task on project working out. Teamwork of the group of pupils over the project is inseparable from active communicative interaction of pupils. The design technique is one of forms of the organization of research informative activity in which pupils take an active subjective position. Theme of the project can be connected with one subject sphere or have interdisciplinary character. At selection of a theme of the project the teacher should be guided by interests and requirements of pupils, their possibilities and the personal importance of the forthcoming work, the practical importance of the result of work on the project. The executed project can be presented in the most different forms: an article, recommendations, an album, a collage and many other things. Forms of presentation of the project are also various: a report, a conference, a competition, a holiday, a performance. The main result of work on the project will be actualization of available and getting new knowledge, skills and abilities and their creative application in new conditions. Work on the project is carried out in some stages and usually is beyond educational activity at lessons: a choice of a theme or a project problem; formation of group of executors; working out of the plan of work on the project, definition of terms; distribution of tasks among pupils; fulfillment of the tasks, discussion the results of fulfillment of each task in a group; registration of joint result; the report under the project; an estimation of performance of the project.

Work by a design technique demands from pupils a high degree of independence of search activity, coordination of their actions, active research, performing and communicative interaction. The role of the teacher consists in preparation of pupils for work on the project, choice of a theme, in rendering assistance by the pupil at scheduling, in the current control and consultation of pupils on a course of performance of the project with function of participator.

So, the basic idea of a method of projects consists in transferring accent from a various kind of exercises on active cogitative activity of pupils during joint creative work.

Independence is treated in pedagogy, as one of the person's properties. This property is characterised by two factors. The first factor includes set of means – knowledge, abilities, skills which the person possesses. The second factor – the relation of the person to activity process, its result and conditions of the realisation, and also communications developing in the course of activity with other people.

One of significant problems in pedagogy is the problem of forming – self-dependence means to make, to organize, to generate. We hold that opinion that formation is a process in the course of which there is a creation of something new on the basis of available qualities of the person as genesis character, and acquired. In works of scientists on problems of informative independence, depending on the aspect of research, the definition of concept of informative independence is revealed a condition, methods, structure of development of pupils' creative abilities through independent kinds of activity.

In conclusion I must admit that the project seen from the point of view of its process, holds great promise for helping students in their efforts to further improve many aspects of their English-language proficiency. However, the potential of the project can only be fully manifested as more is understood about the nature of different types of tasks and as the teachers in the program gradually implement changes which they believe will result in a pedagogically sounder experience for the students.

МАЗМҰНЫ

Омаров Е.С.	Абай тағылымы. Алғы сөз	3
Alkaya Ergan	Ұлы Абай түрік әлемінде	5
Albagli Claude	Les contacts franco-kazakhs et la place d'Abai Kounanbaïouly	10
Mukhametkalieva G.		
Адамбекова Б.М.	Ұлы Абай өлеңдері – Алмания елінде	14
Алимбетов К.А.	Қазақ прозасындағы кейіпкер келбеті	17
Уалиев О.М.		
Аңсаған Н.	Жоғары оқу орындарында оқу үдерісін жетілдіруде	20
Төлеген А.	педагогикалық инновациялық технологиялардың маңызы	
Atabayeva G.K.	Development of independent creative activity in the teaching	24
Dzunussova A.T.	process	
Атабаева Ф.Қ.	Жоғары білім беру жүйесін ақпараттандырудың	28
	маңыздылығы	
Атабаева Г. К.	Роль обучения английского языка в профессиональной	33
	деятельности	
Atykanova N.T.	Modern technologies in the formation of intercultural	37
	communicative competence of future foreign language teachers	
Байкенова Г.М.	Тұлға қабілеттерін дамытудағы қарым-қатынастың	45
	психологиялық ерекшеліктері	
Балабекова Қ.Ш.	М.Әуезовтің тұрмыс-салт ертегілеріндегі ұлттық тәрбиенің	49
	көрінісі	
Бахытова А.	Шәкәрім өлеңдеріндегі бейнелеуіш құралдар	54
Джакибаев Д.	Роль психологической поддержки боксеров	58
Дүйсебекова А.Е.	Адамзатты адастырмас сара жолды нұсқаушы	64
Есеналиева Ж. Ж.	Художественный перевод как творческая деятельность	66
Тусупова А. К.		
Алмашова Б. К.		
Yesenaliyeva Zh. Zh.	Word status in the literary text and translation	70
Tussupova A. K.		
Sadykova Zh.		
Almashova B.K.		
Естемесова А.	Жасөспірімдік шақтағы аффективті мінез-құлықты зерттеу	74
Дабылтаева Р.Е.		
Жанақова Н.Т	Еуразия ауқымындағы ұлы тұлға	77
Жексекова А.	Психологические предпосылки обучения иностранным	80
Еркинбекова М.А.	языкам	
Жетпісбаева Р. Ж.	Зәки Ахметов – әдебиет зерттеуші ғалым	87
Жумабекова У.Ж.	Формирование ИТ-компетентности как основа подготовки	91
Мухаметкалиева Г.О.	студентов в обучении английскому языку	
Жумашева А.Ш.	Из опыта разработки образовательных программ прикладного	94
	бакалавриата зарубежных стран	
Iskakova R.	Fundamentals of lexicology	100
Қазыбаева Г.С.	Жастар тәрбиесінде салауатты өмір салтын қалыптастыру	105
Картаева А.М.	Абайтануды оқытудағы мәселелер	110
Картаева А.	Шәкәрім поэзиясындағы азаматтық үн	113
Бақытова А.		

Картаева А. Жетпісбаева Р. Қайрамбаева М. Қайрамбаева М.	Зәки Ахметов еңбектеріндегі абайтану мәселелері Абай музейі: жаңаша музейлендіру концепциясы Шәкәрім Құдайбердіұлы және ХХ ғасырдың 20-30 ж. қазақ жеріне жасалған экспедициялар	116 119 124
Каринбаева Д. Карымбаева С.М.	Кеңестік кезеңдегі қазақстан украиндері Абайды оқыту әдістемесіндегі мұғалім әлеуетінің бет-бейнесі	131 140
Қасаболатова Г. М.	Ағылшын тілінде сөйлеу дағдысын дамыту және осы мақсатта оқулықтарды шығармашылықпен пайдалану жолдары	143
Касабулатова Г.М.	Научные основы отбора содержания учебного материала по английскому языку в контексте современных требований полиязычного образования	149
Қилыбай Ж.	Қарым-қатынас - әлеуметтік және тұлғаға бағытталған процесс	155
Қорабай С. Күзембаева А.Б. Балтабаева Г.С.	Абай – әлемдік тұлға Мұхтар Мағауиннің «Қара қыз» хикаятындағы ұлттық таным	159 163
Құрманәлі А.А. Сарсенова Д. Мұхаметқалиева Г.Ө. Дүйсенова А. Муктарова Э.С. Муктарова Э.С. Жүнісқызы М. Муктарова Э.С. Қазекешова С.Ә. Мурсалимова Г. А.	Түрік тілін шетел тілі ретінде оқыту үрдісінде интерактивті оқыту әдістерін қолдану Абай – ғасырларға жалғасқан даналық Абай «Қарасөздеріндегі» әл-фарабимен рухани сабақтастық М.Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясындағы ұлттық құндылықтар көрінісі Махамбет поэзиясындағы патриотизм Режиссер Абдолла Қарсақбаев – қазақ көркемсуретті балалар киносының негізін қалаушы	166 171 175 178 182 185
Никифорова А.Л.	К вопросу о формировании когнитивного компонента межкультурно-коммуникативной компетенции (мкк)	189
Нурбекова Г.С. Арымбай Ж.Н. Омарова С.Б.	Технологиялар арқылы оқыту үдерісінде филолог-маманның бойында тілдік құзыреттілікті қалыптастыру Абай шығармаларындағы «Адам бол» идеясының ғылыми-философиялық негізі	193 199
Омарова Г.Ж.	Фразеологические выражения с компонентом «части тела человека»	202
Рахова К.М.	Шет тілі сабақтарында интербелсенді оқыту әдістерін қолдану	206
Садақбаев Т.Т. Садақбаев Т.Т. Кенжеқожаева А. Саметова Ф.Т.	Латын әліпбиіне көшудің өзекті мәселелері Жаңартылған оқу бағдарламасы бойынша қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың өзекті мәселелері Обучение русскому языку как неродному: компетентностный подход	209 214 218
Сейсенбиева Э.С. Мәдібаева Қ.Қ. Шерен А. Саметова Ф.Т.	М.Әуезовтің Абай мұрасын діни тұрғыда зерделеуі Халықтық өлшемдерге байланысты фразеологизмдердің этнолингвистикалық табиғаты	222 225

Ұлы ақын, философ, аудармашы, композитор, қоғам қайраткері Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған «Абай мұрасы әлемдік руханият кеңістігінде» атты халықаралық ғылыми-практикалық онлайн конференция материалдары (4 мамыр 2020 ж.) – Алматы: Қайнар Академиясы, 2020. – 230 б.

Материалы международной научно-практической онлайн конференции «Наследие Абая в мировом духовном пространстве», посвященной 175-летию великого поэта, философа, переводчика, композитора, общественного деятеля Абая Кунанбаева (4 мая 2020 г.) – Алматы: Академия Кайнар, 2020. – 230 с.

Бас редактор: Омаров Е.С.
Жауапты редактор: Саметова Ф.Т.

Мақалалар мазмұны және рәсімделуі үшін авторлар жауапты.

Баспаға 03.06.2020 ж. ұсынылды
Баспа табақ: 14,3
050036, Алматы қаласы, Сәтпаев көшесі, 7а

